

Nämndsammanträde
2008-02-13Ärende nr
6

Färdtjänstnämnden

Yttrande över motion 2007:26 om ett fossilbränslefritt landsting 2015

ÄRENDET

Miljöpartiet de Gröna har i en motion Lena–Maj Anding m fl, föreslagit att landstingets användning av fossila bränslen och utsläpp av klimatpåverkande växthusgaser ska upphöra senast 2015.

Stockholms läns landsting är enligt motionen det första och hittills enda landsting som har beslutat att bli fossilbränslefritt och också tidsatt detta. Senast 2021 ska landstingets verksamheter vara fossilbränslefria. Miljöpartiet anser att det är fullt möjligt att nå målet redan 2015 och vill ge landstingsstyrelsen i uppdrag att under 2007 ta fram en handlingsplan med målet att landstingets användning av fossila bränslen och utsläpp av klimatpåverkande växthusgaser ska upphöra senast 2015.

FÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Färdtjänstförvaltningen ser för egen del stora svårigheter att klara det föreslagna målet redan 2015. Även om utvecklingen av antalet fordon som drivs med alternativa och miljöriktiga drivmedel har varit mycket positiv under de senaste två åren så ser förvaltningen mycket stora svårigheter att klara att nå ett tidigarelagt mål med helt alternativdrivna fordon.

Färdtjänstförvaltningen upphandlar i huvudsak tre uppdragstyper. Det är färdtjänstresor och sjukresor med taxi och specialfordon som normalt är utförda av taxibilar d v s personbilar och anpassade minibussar. Därtill upphandlas Närtrafik vilket innebär kollektivtrafik i linjeform med något mindre bussar. Sådana bussar är oftast s k midibussar vilka tillverkas av något mindre företag specialiserade på trafikslaget. Uppdragstyperna och dess förutsättningar redovisas övergripande nedan.

Taxibilar

För taxibilar är färdtjänsten en delmarknad. Där landstinget köper tjänster från kontraktsparter beställningscentraler/taxiväxlar som till sig knyter och ansluter fristående taxiåkerier som arbetar under gemensam logotype och gemensamt varumärke/trafikförutsättningar.

För taxi har utvecklingen av antalet varit miljöfordon varit positiv antalet miljöfordon har ökat från 446 st taxibilar 31/12 2006 till 704 st taxibilar 31/12 2007. Detta antal skall dock ställas mot det totala antalet fordon som utför uppdrag i form av taxitjänster vilket är cirka 5 000 st.

Påverkan för att få fler miljöfordon i trafik har skett från såväl landstingets sida som andra aktörer främst Luftfartsverket Arlanda. Landstinget har ett ekonomiskt bidrag för bilar som utför uppdrag och är miljöfordon. Och Luftfartsverket ger miljöbilar köfördelar på Arlanda flygplats. För taxibilar finns idag ett antal bilmodeller som kan definieras som miljöfordon i för taxi lämplig storlek att tillgå. Tillgången på olika bilmärken är ännu begränsad.

Kan då Färdtjänsten till 2015 ställa krav att hela den nödvändiga och upphandlade flottan skall vara miljöbilar. Teoretiskt skulle ett svar vara ja men praktiskt skulle det innebära stora svårigheter. Främst måste krav ställas i upphandling vilken upphandlingscykel i affärsmässigt och praktiskt ett sådant läge måste kunna anpassas till året 2015. Med hänsyn till att ge tidsmässigt rimliga avtalskrav och möjligheter till ekonomiskt fordonsavskrivning är detta svårt. Kostnadsmissigt skulle ett absolut krav intill 2015 ge landstinget kostnadsökningar för tjänsten. Hur stora går i dagsläget inte att beräkna. Andra faktorer måste vägas in i en bedömning. Dels risken för att antalet anbudsgivande leverantörer minskar, dels utvecklingen hos samhället i övrigt och taxis övriga kunder beträffande krav på 100 % miljöfordon. Slutligen måste tillgången på tillgängliga miljöfordon och bränsletillgång bedömas.

För taxibilar finns således en möjlighet intill 2015. Ett absolut krav innebär dock osäkerhet för Färdtjänsten både beträffande tillgången på möjliga leverantörer och kostnadsökningar.

Specialfordon

De fordon som finns tillgängliga för att bygga om och anpassa till Specialfordon för trafik inom Färdtjänsten finns idag inte att inköpa med alternativt drivmedel.

Färdtjänsten har på olika sätt försökt påverka fordonsindustrin till att få fram även dessa fordonstyper med miljöbränsle. Tyvärr trots förståelse

från våra ställda önskemål så har de Svenska generalagenterna svårt att få gehör hos de internationella tillverkarna. Dessa syns lägga sin kraft främst på volymfordon i form av sedvanliga personbilar.

Sverige ligger långt framme i synen på miljöbilar men är en liten köpare i ett internationellt perspektiv. Som exempel kan nämnas att hela Sverige av Mercedes produktion köper en (1) dags produktion av årsproduktionen och i den beräkningen finns med såväl skåpbilar, små lastbilar, små bussar etc av den bilmodell som byggs om och anpassas till sedvanligt Specialfordon för rullstolstransporter.

För Specialfordon kan i dagsläget inte utlovas att det finns fordon att tillgå per år 2015. Det finns inte fordon att tillgå och går inte att bedöma när sådana finns i marknaden. I övrigt gäller samma farhågor beträffande tillgången på möjliga leverantörer och bränsle som för taxibilar.

De resenärer som reser med Specialfordon är den grupp resenärer som många gånger har Färdtjänsten som enda sättet att resa.

Närtrafik

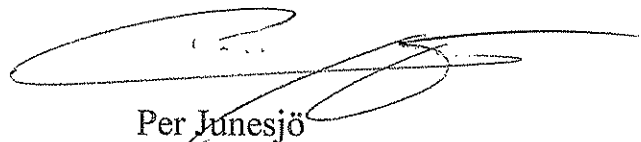
De avtal som Färdtjänsten har för Närtrafikens sträcker sig något bortom 2015 och utförs idag med fordon med dieselbränsle Klass 1. Bussar av den storlek som behövs till Närtrafiken finns endast undantagsvis med miljöbränsle. Busstillverkare lägger sin kraft på att anpassa de lite större normala stadsbussarna för miljöbränsledrift. Och eftersom dessa mindre bussar har andra karosser och motorer kommer de senare i utvecklingen.

De fordon av den typ som rullar i Närtrafiken och som kör med alternativt bränsle på några få platser i Sverige är endast att betrakta som försöksfordon och tillgången på anpassade modeller är mycket litet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Stellan Hellqvist
Förvaltningschef

Per Junesjö
Avdelningschef

Bilaga: Motion av Miljöpartiet de Gröna om ett fossilbränslefritt landsting 2015.